

TÜSİAD MALİYET BAZLI REKABET GÜCÜ ENDEKSİ TANITIM TOPLANTISI
AÇILIŞ KONUŞMASI – ORHAN TURAN
26 Haziran 2025

Değerli Katılımcılar,

Sizleri TÜSİAD Yönetim Kurulu adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün sizlerle TÜSİAD Maliyet Bazlı Rekabet Gücü Endeksi'nin tanıtım toplantısı için bir araya gelmiş olmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Küresel ekonomide büyük belirsizliklerin ve değişimlerin olduğu bir süreçten geçiyoruz. Küreselleşmenin şekli değişiyor, ülkeler korumacılık önlemleriyle içlerine kapanıyor, gümrük vergilerinin artışıyla uluslararası ticaret yavaşlıyor, tedarik zincirlerinde bölgeselleşme eğilimleri güçleniyor, jeopolitik riskler ise gündemden güne artıyor. Neredeyse 100 yıl önce uluslararası işbirliğini güçlendirmek için kurumlar kurulmasına öncülük eden ülkeler, bugün aynı kurumların etkisizleşmesine neden oluyor. Hızla değişen dünyanın yarattığı belirsizlikler hem şirketlerin hem de ülkelerin gelecek öngörüsünde bulunmasını ve karar almasını zorlaştırıyor.

Öte yandan, teknoloji çok hızlı bir şekilde gelişirken, uzunca bir süredir kabul ettiğimiz iş modelleri de değişime uğruyor. En büyük ekonomik ortağımız olan Avrupa Birliği, son yıllarda giderek daha önemli hale gelen teknolojik devrimin ana aktörlerinden biri olamadı. Draghi Raporu'nda da gördüğümüz gibi, rekabet güçlerini geri kazanabilmek ve ABD ve Çin'le tekrar yarışabilmek için verimliliklerini arttırmanın yollarını arıyorlar. Büyüme modellerini değiştirmeye çalışıyorlar.

Küresel ekonomide rekabetin çerçevesi yeniden belirleniyor. Bütün bu gelişmeler, bundan sonrasında daha sağlam ve daha rekabetçi bir ekonomi yaratmanın önemini arttırıyor. Dolayısıyla küresel bazda rekabet koşullarını doğru teşhis etmek, geçmişe kıyasla bugün çok daha önemli hale gelmiş durumda.

ABD yönetiminin uygulamaya başladığı gümrük vergileri, önümüzdeki birkaç yıl küresel ekonomi için en ciddi risklerden biri olarak ön plana çıkıyor. Öte yandan; coğrafi konumu, altyapı yatırımları ve sofistike özel sektörüyle Türkiye, doğru adımları atarak AB gibi ortaklarıyla ekonomik entegrasyonunu derinleştirebilir ve küresel değer zincirlerindeki konumunu güçlendirebilirse, olası ticaret savaşlarından avantajlı çıkan ülkelerden biri olabiliriz.

Küresel ekonomide rekabeti belirleyen unsurlar yapay zeka önderliğinde şekilleniyor. Giderek gelişen yapay zeka ve bağlantılı yeni teknolojilerin üretime entegre edilmesi ve verimliliğin arttırılması için ciddi bir yarış söz konusu. Biz de önümüzdeki dönemde dijitalleşmeye, insan kaynağına, eğitime, markaya yatırım yaparak verimliliğimizi arttırmalıyız. Aynı zamanda, sektörlerimizin maliyet yapısını doğru analiz ederek nasıl rekabetçilik avantajı kazanabileceğimize de kafa yormalyız.

TÜSİAD MALİYET BAZLI REKABET GÜCÜ ENDEKSİ TANITIM TOPLANTISI
AÇILIŞ KONUŞMASI – ORHAN TURAN
26 Haziran 2025

Değerli Konuklar,

Ülkemizin dünya ihracatından aldığı pay 2024 itibariyle %1,08 düzeyine geldi. Ekonomimizin potansiyelinin çok daha yüksek olduğunu biliyoruz. Önümüzdeki dönemde dış ticaretimize dair doğru politikalar inşa ederek ve doğru alanlara yatırımla küresel ticaretten aldığımız payı yükseltebiliriz. Bunun için de salt ihracatımızı ya da yurt içindeki maliyet süreçlerini tartışmamız yeterli olamıyor; önemli pazarlarımızda rakiplerimiz nasıl avantajlı konuma geçiyor, onların maliyet süreçleri nasıl şekilleniyor, tüm bunları doğru analiz etmemiz gerekiyor.

Buradan hareketle, bugün tanıtacağımız endekste, Türkiye'nin maliyet bazlı rekabet gücüne dair kapsamlı ve detaylı bir veri seti üzerinde çalışıldı. Ülkemizin imalat sanayi sektörlerinin ana ihracat pazarlarında, rakip ülkelerimizle karşılaştırmalı olarak dört üretim maliyeti -ara malı, enerji, işgücü ve finansman maliyeti- incelendi. Böylece zaman içinde maliyet bazlı rekabet dinamiklerimizin rakiplerimiz karşısında nasıl değiştiği detaylı analiz edildi. Benzer şekilde, hangi kalemlerin rekabetçiliğimiz üzerinde ne boyutta etkili olduğunu da anlama fırsatımız oluyor.

Birazdan panelde kıymetli konuşmacılarımız, bu çalışmanın metodolojisi ve yorumlanmasına dair ayrıntılı bilgileri ve ilk bulguları bizlerle paylaşacak. Endeksi önümüzdeki dönemde de her çeyrekte yayınlamaya devam edeceğiz. Bu önemli çalışma bize, Türkiye'nin ihracat pazarlarında rekabet şartlarının ne durumda olduğunu veri temelli ölçme imkanı verecek. Bu çalışmanın, maliyet bazlı rekabet gücümüze katkı sağlayacak politika önerileri geliştirmeye yardımcı olacağına da inanıyoruz. Birazdan yapılacak tanıtım ile endeksimizi ekonomistlerin, iş insanlarının, akademisyenlerin ve kamuda politika yapımcıların istifadesine sunmuş olacağız.

Endeks; Saha Analytics Danışmanlık tarafından üretildi, bu çalışmada TÜSİAD'ın danışmanlığı Prof. Dr. Hakan Kara tarafından yürütüldü. Kendilerine çok teşekkür ediyorum. Panelde yer alacak SAHA Analytics yetkilileri Oğuz Atuk ve Şeref Saygılı'ya, Prof. Dr. Hakan Kara'ya, TÜSİAD başekonomistimiz Gizem Öztok Altınışa'ya ve bu çalışmada tüm emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Çalışmamızın Türkiye ekonomisinin tüm paydaşları için faydalı olmasını temenni ediyorum, ülkemizin rekabet gücünün artmasına katkı sağlamasını diliyorum.